

TIEKE ja 1001 Lakes yritysten dataosaamista ja data-avaruusvalmiuksia kehittämässä

Mikko Eloholma
Hankkeen projektipäällikkö

24.10.2024

1001 LAKES

Euroopan unionin
osarahoittama

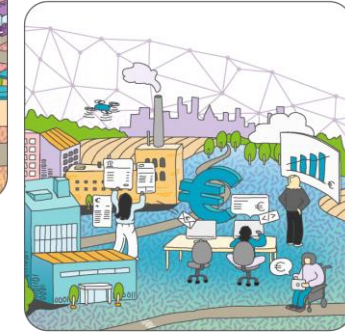
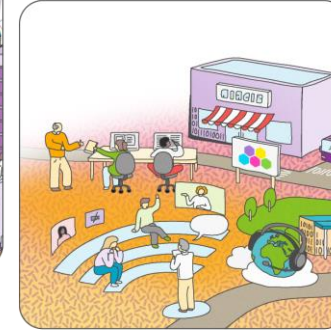
TIEKE

TIEKE

- ▶ Vuonna 1981 perustettu yhdistys
- ▶ Kestävän, ihmiskeskeisen digitalisaation edistäjä hankkeiden, palveluiden, yhteistyöverkostojen ja vaikuttamistyön kautta

Vuonna 2025 TIEKE on tunnettu ja luotettu vaikuttaja, verkottaja ja vauhdittaja digikyvykkyyden, datatalouden, digitaalisen taloushallinnon ja vastuullisuuden osa-alueilla.

TIEKE

Tulevaisuudenkestävällä datatalousosaamisella ja data-avaruuksilla vastuullista kilpailukykyä ICT- ja elektroniikka-aloille Uudellamaalla

▼ **Hankeaika:** 1.10.24-31.12.26

▼ **Toteuttajat:** TIEKE ja 1001 Lakes Oy

▼ **Rahoittaja:** Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus - Etelä-Suomen ESR+ aluehaku erityistavoite 4.2. Uutta osaamista työelämään, työelämän kehittäminen

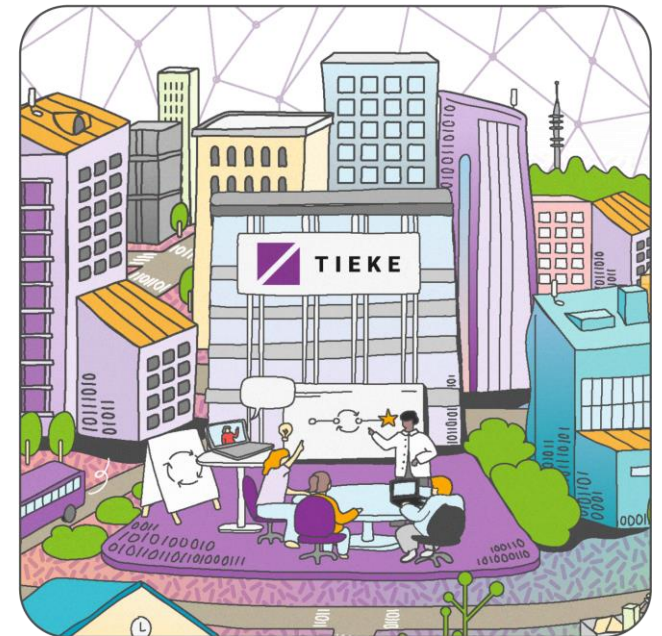
Elektroniikka-alan yritykset data-avaruuksien hyödyntäjänä

- ▶ Alalla on erityinen tarve data-avaruuksille, sillä ne auttavat mm.
 - 1) vastaamaan siihen kohdistuvaan verkkoon kytkeytyneiden laitteiden valmistajia koskevaan datasääntelyyn, jonka soveltaminen alkaa 12.9.2025
 - 2) rakentamaan valmiuksia siirtyä digitaalisiin tuotepasseihin, jotka tukevat kiertotaloutta mm. SER-jätteen osalta.
- ▶ Elektroniikka- ja sähkölaiteteollisuus on Helsingin seudun merkittävin valmistavan teollisuuden erikoistumisala. Ala on myös merkittävä TKI-toimija.
- ▶ Lisäksi alan kehittämisellä on merkittävä rooli **kiertotaloudessa**, sillä elektroniikan määrä kasvaa ja alan raaka-aineiden käytön arvioidaan kaksinkertaistuvan vuoteen 2050 mennessä.
- ▶ Hankkeeseen osallistuu **30 yritystä** elektroniikkateollisuudesta.

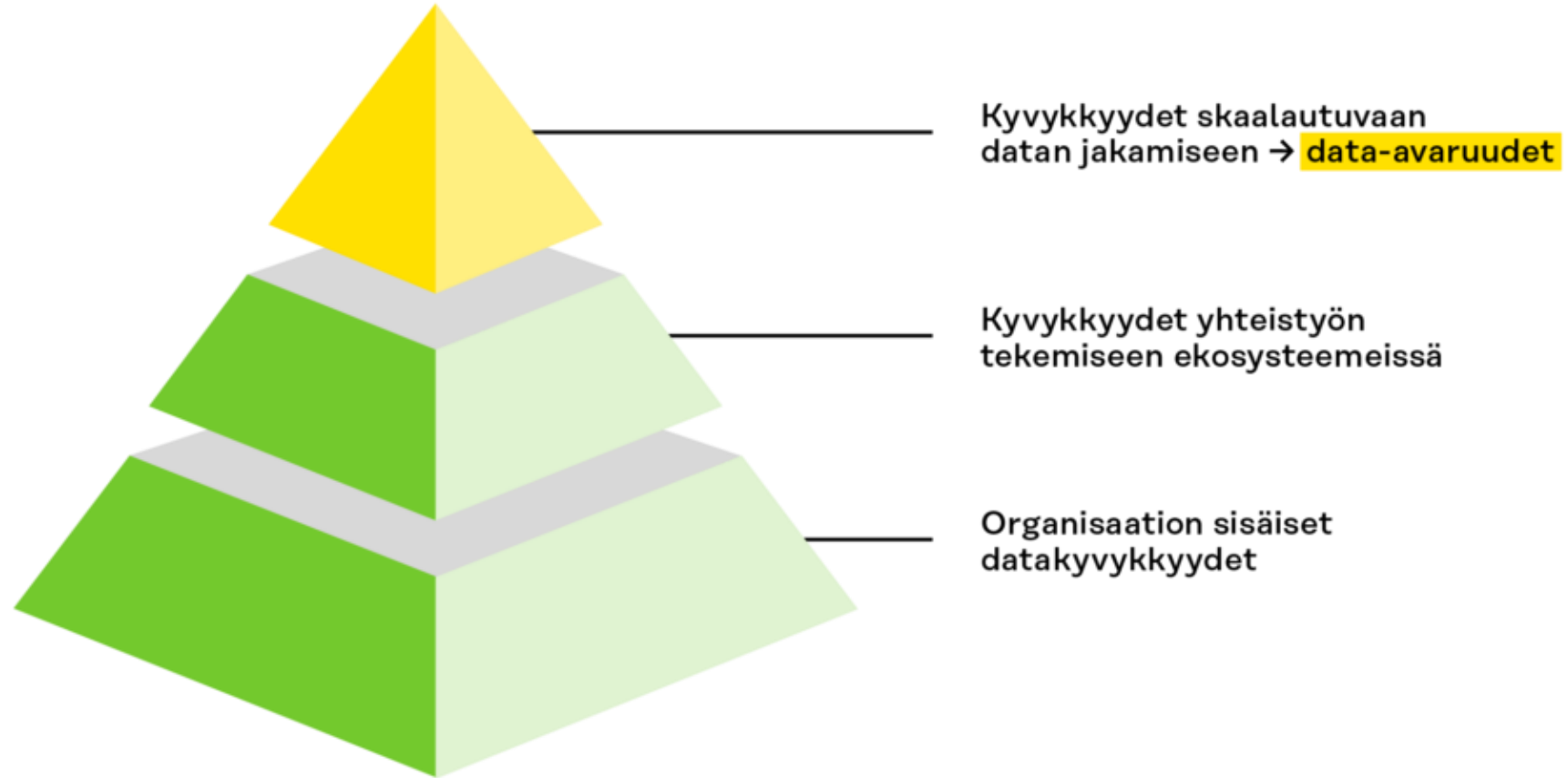
ICT-alan yritykset data-avaruuksien tarjoajina

- ▶ Hanke esittelee ICT-alalle käynnissä olevien data-avaruuksien käyttötapauksia ja sen avulla toteutettuja data-ekosysteemejä, avoimen lähdekoodin teknisiä komponentteja ja kehitystä tukevia resursseja.
- ▶ ICT-alan yritysten käyttöön tarjotaan webinaarisarjan siivittämänä data-avaruuksien toteutusta helpottavia materiaaleja, työkaluja ja resursseja, kuten niihin liittyviä avoimen lähdekoodin teknisiä komponentteja ja teknisiä blueprinttejä.
- ▶ Hankkeeseen osallistuu **50 ICT-alan yritystä**.

Datan hyödyntämisen taidot, kyvykkyydet ja yrityksen maturiteetti

Organisaation kyvykkyydet ja maturiteetti

Osaaminen ja kyvykkyydet

- Teemme hankkeen alussa **kyselyn** tulevaisuuden datatalouden osaamistarpeista kohderyhmän yrityksille ja alan toimijoille.
- Kehitämme tulosten pohjalta **datatalouden taitoja koskevan osaamismerkistön**, joka auttaa yrityksiä määrittelemään ja vahvistamaan tarvittavia taitoja datavetoisen liiketoiminnan harjoittamiseksi.

TIEKEN Datamaturiteettitestin osa-alueet

1. Johto, strategia ja kulttuuri
 2. Datan hallinta
 3. Analyysi ja työkalut
 4. Käyttötapaukset ja liiketoimintamallit
 5. Vastuullinen datan hyödyntäminen
- Maturiteetti perustuu yrityksen itsearviointiin (5-8 kysymystä jokaisesta osa-alueesta)
 - Datan jakaminen ja data-avaruudet integroidaan mukaan aiempaa vahvemmin.

TIEKEN Datasta kasvua –valmennuksen konsepti (2022-2024)

Taso 1

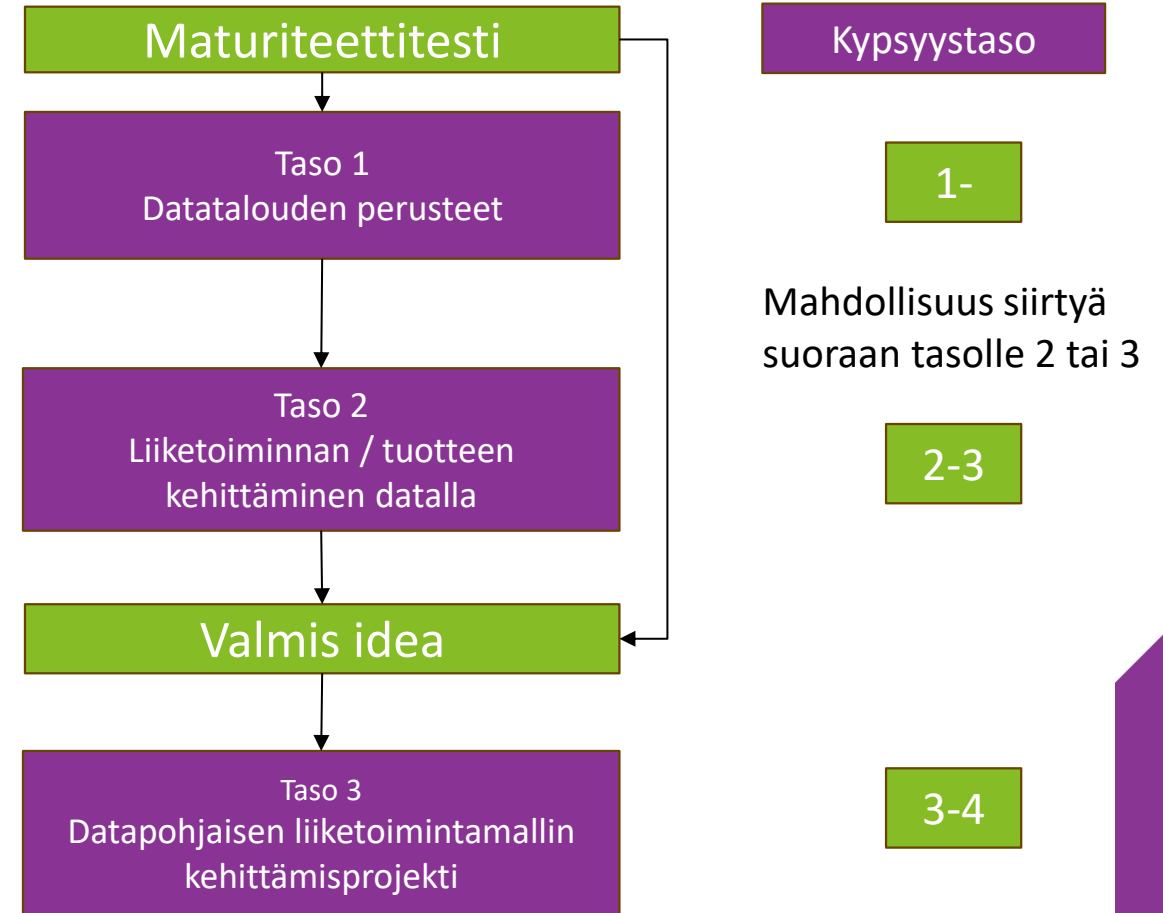
Oppimislupaus: Yrityksellä on datatalouden perusymmärrys

Taso 2

Oppimislupaus: Yrityksellä on tieto ja osaaminen datatyökaluista toiminnan kehittämiseksi ja datalla johtamisen tueksi

Taso 3

Oppimislupaus: Yritys on laatinut datapohjaisen liiketoiminnan toteutussuunnitelman ja testannut sen elinkelpoisuuden

Valmennus elektroniikka- ja ICT-alan yrityksille alkaa keväällä 2025

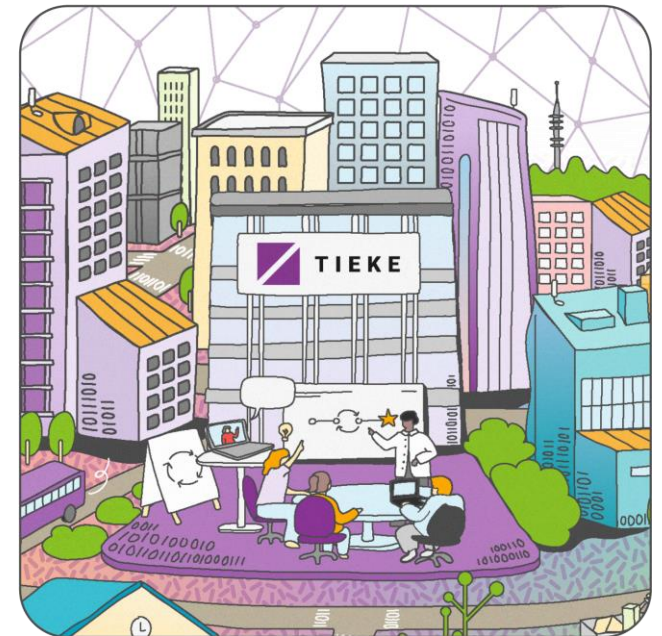
Tukeudutaan erityisesti:

- Sitran Datasta kasvua –malliin ja sen pohjalta kehitettyyn konseptiin
- International Data Spaces Associationin malleihin ja materiaaleihin: <https://internationaldataspaces.org/>
- Data Spaces Support Centerin resursseihin: <https://dssc.eu/>
- Data Spaces Alliance Finland –verkoston työhön ja käyttötapauksiin

Valmennuksen jälkeen yritys osaa vastata mm. seuraaviin kysymyksiin:

1. Mitä dataa oman valmistuksen koneet, laitteet ja liitännäispalvelut generoivat?
2. Miten tätä dataa voisi hyödyntää oman tuotannon tai tuotteiden kehittämiseen?
3. Ketkä voisivat tuottaa datan pohjalta lisäarvopalveluita?
4. Mitä oman komponentin suunnittelussa on otettava huomioon, jotta asiakas (verkottuneen tuotteen valmistaja) pystyy täyttämään asetuksen velvoitteet?
5. Mitä lopputuotteen käyttödataa tarvitsee asiakkaalta?
6. Mitä regulaatio vaatii ja millaisia uusia mahdollisuuksia se avaa?
7. Miten data-avaruudet palvelevat alaa?
8. Miten valmistautua teknisesti digitaalisiin tuotepasseihin?

Data-avaruudet ja Data Spaces Alliance

Data-avaruuksia luomassa

- ▶ Hankkeessa yhteiskehitetään ICT- ja elektroniikka-alan yritysten kanssa 2-3 ekosysteemin valmiuksia data-avaruuksien hyödyntämiseen.
- ▶ Tavoitteena on, että yritykset
 - ▶ pystyvät ymmärtämään data-avaruuden ekosysteemille tarjoavat mahdollisuudet
 - ▶ tunnistamaan tekniset tarpeet,
 - ▶ valmistautumaan pelisäännöistä sopimiseen sekä
 - ▶ löytämään eri rooleihin sopivat organisaatiot.

Hanke ja Data Spaces Alliancen toiminta

- ▶ Kokoamme hankkeessa yhteen allianssin työstä saatuja oppeja sekä nostamme esiin löytyvää asiantuntemusta.
- ▶ Kehitetään nykyistä allianssin verkkosivustoa
- ▶ Panostaminen verkoston toiminnan järjestämiseen ja viestintään
- ▶ Olkaa yhteydessä, jos haluatte tuoda ratkaisujanne, osaamistanne tai palveluitanne esiin !

Kiitos!

Kiinnostuitko? Ilmoittaudu mukaan
(linkki chatissa).

Mikko Eloholma
mikko.eloholma@tieke.fi

Puh. [+358 44 491 8296](tel:+358444918296)

 LAKES

**Euroopan unionin
osarahoittama**